

- (27) ભારતીય શાસ્ત્રીય નૃત્યના પ્રકારો અને તેના ઉદ્ભવસ્થાનો જણાવો.
 (28) યુનેસ્કો દ્વારા ઈ.સ. 2004 માં વૈશ્વિક વારસાની યાદીમાં સમાવિષ્ટ કરેલ સ્થાપત્યનો પરિચય આપો.
 (29) આપણા વારસાના સ્થળોનું પર્યટન માટે મહત્વ સમજાવો.
 (30) કાંપની જમીન વિશે ટૂંક નોંધ લખો.
 (31) રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન વિશે ટૂંક નોંધ લખો.
 (32) “ભારતમાં ભૂમિગત જળસ્ત્રોતોનું સ્થાન અગત્યનું છે.” શા માટે ?
 (33) ચૂનાના (પથ્થરના) ઉપયોગો જણાવો.
 (34) ભારતના રાસાયણિક ખાતરના ઉદ્યોગોની માહિતી આપો.
 (35) ભારતનો શણ ઉદ્યોગ કઈ કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યો છે ?
 (36) કાળુ નાણું ભાવવધારાનું કારણ છે.
 (37) ઈ-નામ યોજના વિશે માહિતી આપો.

વિભાગ - C

નીચે આપેલા કુલ 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)

- (38) પ્રાચીન ભારતનું નગર આયોજન સમજાવો.
 (39) જૈવ આરક્ષિત ક્ષેત્ર એટલે શું ?
 (40) નીચે આપેલા પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો.
 (1) સંસાધન
 (2) સંરક્ષિત જંગલો
 (3) મિશ્ર ખેતી
 (41) પ્રાચીન ભારત સાહિત્ય તરીકે વેદોનો પરિચય આપો.
 (42) ટૂંક નોંધ લખો : આતંકવાદ - એક વૈશ્વિક સમસ્યા
 (43) બેરોજગારીની અસરો જણાવો.
 (44) ત્રિસ્તરીય અર્ધન્યાયી અદાલતો વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
 (45) ખાનગીકરણના માર્ગો જણાવી તેના લાભ જણાવો.
 (46) ભારતમાં મહિલાઓ સાથે કેવા પ્રકારના ભેદભાવો જોવા મળે છે ?

વિભાગ - D

નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)

- (47) ટૂંક નોંધ લખો : પ્રાચીન ભારતનું ખગોળશાસ્ત્ર
 (48) ગુજરાતના લોકનૃત્યોનો પરિચય આપો.
 (49) કૃષિ - પધ્ધતિઓ સવિસ્તાર જણાવો.
 (50) બેરોજગારીના મુખ્ય સ્વરૂપો વિગતવાર સમજાવો.
 (51) ઉપભોક્તાઓની મુખ્ય ફરજો જણાવો.
 (52) ભારતના બંધારણમાં કયા બાળ અધિકારોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?
 (53) ભારતમાં ગરીબી નિવારણ માટેના કાર્યક્રમમાં ‘ગ્રામોદયથી ભારત ઉદય’ યોજના વિશે માહિતી આપો.
 (54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.
 (1) ખનિજતેલ શુદ્ધિકરણ સંકુલ

- (2) અબરખ મેળવતો પ્રદેશ
 (3) રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ નં- 4
 (4) કપાસ ઉત્પન્ન કરતો પ્રદેશ

PAPER-6

વિભાગ - A

નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) (24)

શોગ્ય જોડકાં જોડો.

વિભાગ - A

- (1) પારસી અગિયારી
 (2) કર્ણભાર
 (3) આશાપુરા માતાનો મઠ
 (4) કાળી જમીન
 (5) નિમ્ન માનવ વિકાસ

વિભાગ - B

- (A) મહાભારત પર આધારિત
 (B) કચ્છ
 (C) મહાકવિ કાલિદાસ
 (D) નવસારી
 (E) કેન્યા
 (F) સમગ્ર મહારાષ્ટ્ર, સમગ્ર પશ્ચિમી મધ્યપ્રદેશ

વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

- (6) એકતામાં વિવિધતા એ ભારતીય સંસ્કૃતિની આગવી વિશિષ્ટતા છે.
 (7) ભારતમાં 18 જેટલા જૈવ આરક્ષિત ક્ષેત્રો આવેલ છે.
 (8) રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ નં-2 પશ્ચિમ કિનારાની નહેર છે જે કોલમથી કટ્ટાપુરમ સુધીની છે.
 (9) નાલંદા વિદ્યાપીઠમાં 64 વિદ્યાઓનું શિક્ષણ અપાતું હતું.
 (10) સામાન્ય રીતે ઘાસચારાની કાપણી ઓક્ટોબર માસમાં કરવી જોઈએ.
 એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો.
 (11) ગુજરાતમાં ગરમ પાણીના ઝરા ક્યાં ક્યાં આવેલા છે ?
 (12) ભારત સરકારે ‘વાયુ પ્રદુષણ નિયંત્રણ ધારો’ ક્યારે પસાર કર્યો ?
 (13) કઈ ઔદ્યોગિક નીતિને લીધે ભારત કૃષિક્ષેત્રે વિકાસમાં પાછળ રહ્યું ?
 (14) ભારતમાં એક અંદાજ મુજબ ઉચ્ચ શૈક્ષણિક લાયકાતવાળા કેટલા ટકા લોકો યુવાનો છે ?

ખાલી જગ્યા પૂરો.

- (15) નરસિંહ મહેતાએ ગુજરાતીમાં અને નામદેવ એકનાથે _____ માં ભક્તિગીતો રચ્યા. (હિન્દી, મરાઠી, ફારસી)
 (16) નદી બેસિન એક એવું ક્ષેત્ર છે, જેનું પાણી અને તેની શાખાઓ દ્વારા વહીને એક _____ બનાવે છે. (સિંચાઈ ક્ષેત્ર, સઘન ક્ષેત્ર, સ્ત્રાવ ક્ષેત્ર)
 (17) _____ માં મિશ્ર અર્થતંત્ર જોવા મળતું નથી. (ભારત, જાપાન, ફ્રાંસ)
 (18) સિદ્ધરાજ જયસિંહે _____ માં પાટણમાં સહસ્ત્રલીંગ તળાવ બનાવ્યું. (ઈ.સ. 1240, ઈ.સ.1140, ઈ.સ.1340)
 (19) ભારતની સડક પ્રણાલી વિશ્વની _____ નંબરની સડક પ્રણાલી છે. (ચોથા, બીજા, ત્રીજા)

નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો.

- (20) બેડજ ગામના લોકોએ કેટલા લાખ ઘનમીટર પાણીને રોકીને બેડજ ગામના પંથકને હરિયાળો બનાવી દીધો છે ?
 (A) 1 લાખ ઘનમીટર (B) 2 લાખ ઘનમીટર
 (C) 3 લાખ ઘનમીટર (D) 4 લાખ ઘનમીટર
- (21) કાન્તાબેન પાપડ બનાવવાનો ગૃહઉદ્યોગ શરૂ કરી, ગુણવત્તા માટે તેઓએ પોતાના ઉત્પાદન પર કયો માર્કો લગાવવો જોઈએ.
 (A) આઈ.એસ.આઈ. (B) એગમાર્ક
 (C) ડી.એન.આઈ (D) આઈ.એસ.ઓ
- (22) _____ વર્ષને મહિલા વર્ષ તરીકે જાહેર કરેલ છે ?
 (A) 2001 (B) 1975
 (C) 1990 (D) 2002
- (23) દિવ્યાંગોના ઉત્કર્ષ માટેના કાયદામાં દિવ્યાંગતાને કેટલા પ્રકારમાં વર્ગીકૃત કરેલ છે ?
 (A) 19 (B) 20
 (C) 21 (D) 22
- (24) જનસંખ્યાની દૃષ્ટિએ નીચેના પૈકી કયાં રાજ્યમાં રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગોની સંખ્યા વધારે છે ?
 (A) મધ્યપ્રદેશ (B) રાજસ્થાન
 (C) ગુજરાત (D) ચંડીગઢ

વિભાગ - B

- નીચે આપેલા કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (18)
- (25) પ્રાચીન ભારતમાં આવેલી વિદેશી પ્રજાનું 'ભારતીયકરણ' કેવી રીતે થયું ?
- (26) ભારતની એક પ્રાચીનતમ પ્રજા તરીકે ઓસ્ટ્રેલોઈડ પ્રજાનો પરિચય આપો.
- (27) ભારતની એક કલા તરીકે ચર્મઉદ્યોગનો પરિચય આપો.
- (28) આગરાના કિલ્લા વિશે માહિતી આપો.
- (29) ઐતિહાસિક સ્મારકોનું સમારકામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબતો જણાવો.
- (30) સંસાધનોના પ્રકારો વિશે માહિતી આપો.
- (31) વન સંરક્ષણ માટેના ચાર ઉપાયો જણાવો.
- (32) "દક્ષિણ ભારતમાં તળાવો દ્વારા ખેતી થાય છે." શા માટે ?
- (33) ખનીજ સંસાધનોની ભવિષ્યમાં અછત ન સર્જાય તે માટે તમે ભવિષ્યના નાગરિક હોવાના નાતે કયા ઉપાયો સૂચવશો ?
- (34) ભારતના કયા ઉદ્યોગને સનરાઈઝ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ કહે છે ? તેના વિશે માહિતી આપો.
- (35) પર્યાવરણીય અતિક્રમણ એટલે શું ?
- (36) ગ્રાહકના અધિકારો કયા કયા છે ? તે જણાવો.
- (37) મોર્હે-જો-દડો ના ગટર વ્યવસ્થાની માહિતી આપો.

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા કુલ 6 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)
- (38) મોર્હે-જો-દડો ના જાહેર સ્નાનાગાર અને જાહેર મકાનો વિશે માહિતી આપો.
- (39) મધ્યકાલીન ભારતીય સ્થાપત્યો વિશે માહિતી આપો.
- (40) વન્યજીવ સંરક્ષણ માટેના ઉપાયો જણાવો.
- (41) નીચે આપેલા પારીભાષિક શબ્દો સમજાવો.
 (1) અનવીનીકરણ સંસાધન
 (2) રાજ્યની માલિકીનું જંગલ
 (3) સૂકી ખેતી
- (42) વલભી વિદ્યાપીઠની માહિતી આપો.
- (43) આતંકવાદની આર્થિક અસરો જણાવો.
- (44) ભાવનિયંત્રણમાં જાહેર વિતરણ પ્રણાલીની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (45) વૈશ્વિકીકરણના લાભ-ગેરલાભ જણાવો.
- (46) આપણી આસપાસ જોવા મળતી કઈકઈ બાબતો દેશના માનવ વિકાસ આંકને અસર કરે છે ?

વિભાગ - D

- નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)
- (47) ભારતીય સંગીતકલાનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (48) ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક વારસાના સ્થળો વિશે નોંધ લખો.
- (49) તેલીબિયાં વિશે ટૂંક નોંધ લખો.
- (50) વિશ્વ-શ્રમભજારનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- (51) ગુણવત્તા માનક અંગે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ વિશે જણાવો.
- (52) કાયદાના સામાન્ય જ્ઞાનની જાણકારી શાથી જરૂરી છે ?
- (53) ભારતમાં કૃષિના પ્રકારો જણાવી. કોઈપણ ચાર પ્રકારો વિશે સમજૂતી આપો.
- (54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.
 (1) ભારતનો સૌથી લાંબો રેલવે માર્ગ
 (2) કોર્બેટ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
 (3) સિક્કા બંદર
 (4) નાળિયેર ઉત્પન્ન કરતો પ્રદેશ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 : અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા) (016)
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન(A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	03	29	22	20	06	80
ટકા	04	36	27	25	08	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	21	24
2.	અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	01	03
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	32	34
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-1)	03	13
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-2)	01	06
	કુલ	58	80

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણભાર
1.	Main Text + Poem	23
2.	Supplementary Reader	08
3.	Unseen	09
4.	Function / Grammar	24
5.	Writing	16
	Total	80